

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202082
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8218202082.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci žalobcu: E. I., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX, XXX XX Y., zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: G., D., G. XX., XXX XX J.- D. C., W.: XXXXXXXX, o zaplatenie sumy 300,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 3Csp 89/2018-37 zo dňa 03.12.2019 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozhodol tak, že:

„Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 300,- € v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalobca m á nárok vo vzťahu k žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutočností, že žalobca bol na Okresnom súde v Bardejove úspešný v konaní vedenom pod sp.zn. 1C 441/2015 kde úspešne uplatnil porušenie svojho práva, preto mu priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300,- Eur.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Poukázal na problematiku ochrany spotrebiteľa ako inštitútu, ktorý je treba vnímať komplexne a na to, že v tejto právnej oblasti je spotrebiteľ v slabšej pozícii, ktorá ho vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými druhou stranou vopred bez toho, aby mohol obsah týchto podmienok ovplyvniť.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie zo strany žalovaného, ktorý uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. je potrebné vykladať reštriktívne a pri posúdení primeraného finančného zadosťučinenia je nutné zohľadniť nielen úspešnosť účastníka, ale aj konkrétne okolnosti prípadu, pričom priznanie finančnej náhrady je dôvodné len vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Žalovaný dospel k záveru, že rozsudok Okresného súdu v Bardejove o vydanie bezdôvodného obohatenia a vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej ako aj generálnej prevencie a priznaná výška primeraného

finančného zadosťučinenia je neprimerane prísna. Výška náhrady by mala byť určená s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nebral do úvahy skutočnosť, že aj samotný žalobca konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, nakoľko požiadal o úver celkovo 18-krát a aj z uvedeného vyplýva, že žalobca je priemerným spotrebiteľom, ktorý pristupoval ľahkovážne ku svojim povinnostiam. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, nie náhradu škody. V danom prípade neboli splnené predpoklady priznania primeraného finančného zadosťučinenia a tento inštitút by nemal slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predmetné zadosťučinenie má sankčnú funkciu, pričom preventívna funkcia v danom prípade nie je splnená, nakoľko žalovaný už v spotrebiteľských zmluvách vytknutú zmluvnú podmienku nepoužíva. Žalobcovi bolo priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto je inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesprávne pochopený, nakoľko týmto sa má kompenzovať vzniknutá nemateriálna ujma, ktorú však žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval. Z týchto dôvodov výška priznaného finančného zadosťučinenia nie je primeraná a spravodlivá, pričom súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie o výške priznaného finančného zadosťučinenia.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačuje samotná hrozba ujmy a nie jej samotný vznik, pričom dôvody podaného odvolania sú v rozpore s výkladovými pravidlami ako aj pravidlami formálnej logiky ohľadom výkladu zákonného ustanovenia. Výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práva a povinností je suma 300,- Eur primeranou. To, že žalobca opakovane žiadal o úver je dôsledkom reťazenia úverov a do tejto situácie sa dostal na základe obchodnej politiky a nekalých praktík žalovaného. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, inou vadnou konania a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

9. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v § 220 ods. 2 C.s.p.. Z odôvodnenia rozhodnutia preto musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Povinnosťou súdu je vždy taktiež dostatočným a rozumným spôsobom vyrovnať sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na jeho rozhodnutie. Neznamená to však, že súd musí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom tej ktorej strany, postačuje, že sa s jej argumentmi vo svojom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom

vyrovná. Za daného stavu potom odôvodnenie tu napadnutého rozhodnutia rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť aj konanie, v ktorom sa dodávateľ domáhal zaplata sumy spotrebiteľom nezaplatenej, avšak zo zmluvy, ktorá nespĺňa zákonom predpísané náležitosti. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv, resp. že primeraného finančného zadosťučinenia sa nemožno domáhať v súvislosti s porušením práva podľa ustanovení Občianskeho zákonníka zameraných na ochranu spotrebiteľa.

13. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa úspešne domohol súdnou cestou vyslovenia porušenia jeho práv tým, že bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluve o úvere, ktorý uzavrel a zároveň žalovaný bol povinný mu zaplatiť bezdôvodné obohatenie. Je teda zrejmé, že žalovaný prijal od žalobcu plnenie, na ktoré nemal nárok a pokiaľ by sa nebol žalobca domáhal súdnou cestou vydania tohto bezdôvodného obohatenia, bol by si žalovaný ponechal tieto finančné prostriedky a zároveň bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorá rovnako spôsobovala hrubý nepomer v právach a povinnostiach strán sporu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

14. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené už len konštatuje, že žalovaný v odvolacom konaní nevzniesol žiadne nové námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej.

15. Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že v tomto smere bola odvolacia námietka žalovaného nedôvodná, pretože z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva odôvodnenie priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- Eur. Odvolací súd ohľadom priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia uvádza, že táto výška zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi sumu 224,39 Eur titulom bezdôvodného obohatenia a zároveň bola vyslovená neprijateľnosť zmluvnej podmienky predloženej žalovaným. Z uvedeného dôvodu je priznané primerané finančné zadosťučinenie primerané, nakoľko zahrňuje rovnakú sumu, o akú sa chcel obohatiť na úkor žalobcu žalovaný a zohľadňuje aj to, že bola

vyslovená neprijateľnosť zmluvnej podmienky, pričom celková suma 300,- Eur teda zodpovedá povahe a charakteru ujmy, ktorá aj reálne vznikla, nielen mohla vzniknúť žalobcovi konaním žalovaného.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa).

17. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p., stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, kedy bola priznaná plná náhrada trov odvolacieho konania v odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).